Европейски парламент
2019 – 2024

Комисия по правата на жените и равенството между половете
Председател

07.11.2023

Г-н Дейвид Макалистър
Председател
Комисия по външни работи
БРЮКСЕЛ

Относно: Становище относно правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази област – годишен доклад за 2023 г.
(2023/2118(INI))

Уважаеми г-н Председател,

В рамките на горепосочената процедура беше възложено на комисията по правата на жените и равенството между половете да представи становище на Вашата комисия. Чрез писмена процедура от 13 юли 2023 г. комисията по правата на жените и равенството между половете реши да представи това становище под формата на писмо.

Комисията по правата на жените и равенството между половете разгледа въпроса на своето заседание от 7 ноември 2023 г.[1] На това заседание тя реши да прикани водещата комисия по външни работи да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения.

С уважение,

Роберт Бедрон

[1] На окончателното гласуване присъстваха: Изабела Адинолфи, Лаура Балярин Сереса, Роберт Бедрон, Мария Да Граса Карвалю, Роса Естарас Ферагут, Шон Кели, Арба Кокалари, Алис Кунке, Радка Максова, Карен Мелкиор, Йохан Нисинен, Мария Нойхл, Сирпа Пиетикяйнен, Самира Рафаела, Евелин Регнер, Диана Риба и Хинер, Силвия Спурек, Елени Ставру, Хилде Вотманс, Ангелика Винциг, Елжбета Катажина Лукачийевска

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

1. осъжда продължаващото отстъпление от правата на човека, включително от правата на жените и равенството между половете, при което жените журналисти, активисти и защитници на правата на човека, включително защитниците на сексуалното и репродуктивното здраве и права (СРЗП), са особено застрашени и системно преследвани; осъжда тежките нарушения на правата на човека в Афганистан след превземането на страната от талибаните, особено политиката на полов апартейд, целяща потискане на правата на жените и момичетата; осъжда парламента на Иран за приемането на драконовско ново законодателство, което налага по-строги санкции за жените, които нарушават правилата за хиджаб; отново изразява непоколебимата си подкрепа за движението „Жена, живот, свобода“ в Иран; отбелязва освен това, че зачитането на правата на човека е необходимо за функционирането на демокрацията; отново призовава GAP III да се прилага изцяло и политиките за равенство между половете и за овластяване на жените и момичетата да станат приоритет във външните отношения на ЕС, както в двустранните отношения, така и в рамките на многостранни форуми; подчертава, че зачитането на основните права и свободи трябва да бъде незаменима част от процеса на присъединяване към ЕС; подчертава, че правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава са взаимозависими и че ценностите на ЕС трябва да бъдат изцяло зачитани от всички държави – членки на ЕС; подчертава необходимостта ЕС да отстоява основните права със специален акцент върху външното си измерение, за да бъде надежден участник в европейските и световните външни отношения, включително за жените и ЛГБТИ лицата; във връзка с това подчертава, че в държавите членки се увеличават инициативите против равенството между половете, както и антидемократичните и хомофобските инициативи; подчертава, че зоните, забранени за ЛГБТИ лица, въведени в Полша през 2019 г., и хомофобските убийства в Словакия нямат място в нашия съюз, и призовава популистките партии в съответните държави членки да зачитат достойнството на личността чрез толерантност; отбелязва нарастващото отстъпление от сексуалното и репродуктивното здраве и права, които са основни права, и подчертава, че атаките срещу тях са утвърдена тактика на антидемократични субекти за по-нататъшно подриване на правата и свободите в Европейския съюз и в международен план;

2. подчертава, че жените и момичетата, включително ЛГБТИ лицата, са по-уязвими по време на конфликти; осъжда непровокираната и незаконна война на Русия срещу Украйна и непропорционалните последици от нея за жените и момичетата; признава смелостта на украинките войници и на жените, които предоставят невоенна подкрепа, като така образуват втора линия на защита в страната; призовава на Русия да бъде потърсена отговорност за всички нарушения на правата на човека срещу жените и момичетата, включително, но не само, за всички случаи на насилие, основано на пола, например сексуално насилие и изнасилвания; призовава да се гарантира, че всички жертви имат достъп до правосъдие;

3. решително осъжда всички форми на насилие, основано на пола, и призовава за решителни действия за прекратяване на сексуалното насилие като средство за

водене на война, за защита и подпомагане на жертвите и за подобряване на достъпа им до правосъдие; отбелязва, че в съответствие с Резолюция 1820 (2008) на Съвета за сигурност на ООН изнасилването и другите форми на сексуално насилие могат да представляват военно престъпление, престъпление срещу човечеството или съставомерен елемент по отношение на престъплението геноцид; призовава държавите членки да спазват задълженията си за наказателно преследване на лицата, отговорни за такива деяния, и подчертава, че е важно да се сложи край на безнаказаността; отбелязва със загриженост използването на генитално осакатяване на жени, детски и принудителни бракове, насилие, свързано със защитата на честта, на т.нар. нравствена полиция и трафик на жени и момичета; приветства присъединяването на ЕС към Конвенцията от Истанбул и насърчава всички държави в Европа да я прилагат; подчертава, че е важно това насилие, основано на пола, да бъде определено като област на престъпност съгласно член 83, параграф 1 от ДФЕС, и отново заявява, че изнасилването въз основа на липса на съгласие трябва да бъде криминализирано съгласно правото на ЕС;

4. подчертава, че жените и момичетата от етнически и религиозни малцинства и малцинства по убеждения са още по-уязвими за насилие и дискриминация, основани на пола; изтъква продължаващата дискриминация на ЛГБТИ+ лицата и призовава ЕС и неговите държави членки недвусмислено да осъдят всяко стигматизиране, престъпление от омраза и реч на омразата, преследване, т.нар. „терапии за промяна на сексуалната ориентация“, генитално осакатяване на интерсексуални лица, коригиращо изнасилване и всички форми на насилие;

5. подчертава, че СРЗП са права на човека и трябва да бъдат спазвани от държавите – членки на ЕС, в съответствие с международните стандарти в областта на правата на човека и изразява дълбока загриженост относно глобалното отстъпление по отношение на равенството между половете и СРЗП, включително в ЕС; осъжда решението от октомври 2020 г. на Конституционния съд на Полша и решението на унгарското правителство да принуди лицата, които искат аборт, да слушат сърдечния ритъм на плода, и призовава за незабавната им отмяна; подчертава, че е важно да се даде водещ пример и отново призовава правото на законен и безопасен аборт да залегне в Хартата на основните права на ЕС; призовава ЕС да приоритизира достъпа до СРЗП като част от насърчаването на правата на човека и постигането на целите за устойчиво развитие; призовава за подкрепа за защитниците на правата на човека и организациите на гражданското общество, ангажирани с насърчаването и улесняването на достъпа до СРЗП, чиято работа е застрашена от свиването на пространството на гражданското общество; изтъква необходимостта от съобразена с пола хуманитарна помощ, така че тя да може да достига до най-уязвимите лица в нужда; призовава за всеобщ достъп до услуги в областта на СРЗП и по-специално за достъпност на здравните центрове в областта на СРЗП, включително всеобхватно семейно планиране, контрацепция и безпристрастна информация, предродилни грижи, грижи при раждане и следродилни грижи, както и грижи във връзка с ХИВ, включително лекарства за профилактика преди и след излагане на ХИВ; отново потвърждава, че отказът на качествени и всеобхватни сексуални и репродуктивни здравни грижи, права и услуги е форма на насилие, основано на пола; подчертава, че жените и момичетата се нуждаят от постоянен достъп до услуги в областта на сексуалното и

репродуктивното здраве по време на конфликт и разселване, включително достъп до безопасно раждане, услуги за семейно планиране, законен и безопасен аборт и клинично управление на преживяно изнасилване; призовава да се осигурят средства за предоставянето на основни и животоспасяващи услуги в областта на сексуалното и репродуктивното здраве в съответствие с пакета на ООН за минимални първоначални услуги; осъжда други продължаващи опити за стигматизация и намаляване на достъпа до сексуално и репродуктивно здравеопазване; осъжда всички заплахи, нападения и наказания срещу активисти, които помагат на жените да получат достъп до контрацепция или аборт, като осъждането на Юстина Виджинска в Полша през март 2023 г.;

6. изтъква значението на това да се гарантира достъп до качествено образование за момичетата и да се гарантират равни възможности като предпоставка за овластяването на жените и пълноценното упражняване на техните права; отново подчертава значението на съобразеното с възрастта, основано на факти всеобхватно сексуално образование както в рамките на ЕС, така и извън него, за премахване на свързаните с пола стереотипи и вредните обществени норми; отбелязва, че всеобхватното образование, включително, но не само, научното образование, като предметите в областта на науките, технологиите, инженерството и математиката, е важно за придобиване на умения, достоен труд и работни места на бъдещето, както и за премахване на свързаните с пола стереотипи и предубеждения.

ПРИЛОЖЕНИЕ: СПИСЪК НА СУБЕКТИТЕ ИЛИ ЛИЦАТА, ОТ КОИТО ДОКЛАДЧИКЪТ Е ПОЛУЧИЛ ИНФОРМАЦИЯ

Следният списък е изготвен в рамките на изключителната отговорност на докладчика. В хода на изготвянето на становището до приемането му в комисия следните субекти или лица са предоставили информация на докладчика:

Субект и/или лице
Докладчикът, г-жа Арба Кокалари, заявява, че не е получила информация от нито един субект или лице. Докладчик: Арба Кокалари